

Zaskrbljeni krajani Smolnika in Ruš
Ad hoc civilna iniciativa
<https://zksrci.github.io/CivilnaIniciativa/>

Občina Ruše,
Trg vstaje 11,
2342 Ruše

Pripombe in predlogi sprememb na javno razgrnjen projekt

**»Ureditev križišča na regionalni cesti R3-705/1432 Ruše -
Puščava v km 2+385«**

za pripravo projektne dokumentacije

Ruše, 20. 3. 2023

Občina Ruše je 6. marca 2023 pozvala vso zainteresirano javnost, da pripravi pripombe in predloge na »Ureditev križišča na regionalni cesti R3-705/1432 Ruše - Puščava v km 2+385«.

V »ureditev križišča« je občina »potihoma« vključila tudi prestavitev obračališča za avtobuse in avtobusno postajo. Javnost na to dejstvo Občina Ruše ni opozorila v tekstu objave javne razgrnitve!

Opozorili bi tudi na zelo kratek rok za pripravo pripomb (15 dni). Za dosti manj pomembne zadeve ima Občina Ruše neprimerno daljše časovne roke.

Zaradi umestitve avtobusnega krožišča na lokacijo, ki je predmet obvoznice Ruše, smo se odzvali na poziv Občine Ruše in pripravili pripombe in predloge.

V dokumentu po točkah navajamo vse pripombe in predloge, ki so se nam porodili ob prebiranju dokumentacije za avtobusno obračališče.

Idejno projektno dokumentacijo je pripravilo podjetje Cestni inženiring d.o.o., potrdilo pa jo je Ministrstvo za infrastrukturo oz. Direkcija za infrastrukturo RS.

Omenimo še, da smo posredovali dodatna vprašanja glede avtobusnega obračališča odgovorni projektantki (Cestni inženiring d.o.o.) in Občini Ruše. Odgovorov nismo prejeli.

Pripombe navajamo v sledečih točkah:

- 1. Avtobusno obračališče je vrisano točno na lokacijo, kjer je v krovnem prostorskem načrtu Občine Ruše (OPN) vrisana os trase zahodnega dela obvoznice Ruše!
Občina ne more in ne sme projektirati avtobusnega obračališča na to lokacijo!**

Obrazložitev:

Kar srh nas je spreletel ob poslušanju četrte seje Občinskega sveta občine Ruše, ko je županja tako brezbrizno izjavila, da je povozila (»smo povozili«) krovni prostorski načrt Občine Ruše (OPN) v tem delu zaradi soseske RU04. **Opozarjamo vas, da je krovni prostorski načrt (OPN) nadrejeni akt v relaciji z RU04 OPPN, kakor tudi z idejnim projektom avtobusnega obračališča!** Ne glede na to, kakšen sklep sprejme županja, kakšen sklep izglasujejo svetniki ali kaj vam potrdi direktor investicij na Direkciji za infrastrukturo RS, je to še vedno dejstvo. In to dejstvo ostane dejstvo do spremembe krovnega prostorskega načrta (OPN)! Na občini Ruše je zaposlenih več pravnikov (5?). Občina Ruše tudi mesečno plačuje svetovanje zunanji pravnici in bi za **ta osnovni pravni postulat lahko vedeli!**

Že zaradi tega dejstva, nam ostalih točk sploh ne bi bilo potrebno navajati. Bomo jih pa vseeno, da vidite kako »zelo« strokovno in na hitro je bila izdelana projektna dokumentacije idejnega projekta za križišče in avtobusno obračališče.

- 2. Iz idejne projektne dokumentacije ni razvidno, kdo je pobudnik umestitve avtobusnega obračališča točno na lokacijo trase zahodnega dela obvoznice Ruše?**

To vprašanje smo posredovali Občini Ruše, odgovorni za prostor na Občini Ruše, ter projektantu. Od nikogar nismo prejeli odgovora na to zelo preprosto vprašanje.

- 3. Nefunkcionalnost – Izvoz iz avtobusnega obračališča v križišču nasproti uvoza/izvoza v bodočo sosesko RU04 (ki je v tem trenutku še travnik). Pravno veljavni OPN Občine Ruše predvideva na tej lokaciji priklop obvoznice! To je po našem mnenju tudi dosti bolj funkcionalna rešitev: Falska cesta, obvoznica, nasproti pa uvoz/izvoz v sosesko RU04.**

Rešitev, kot si jo je zamislila Občina Ruše po našem mnenju ni funkcionalna in po besedah odgovornih v občinski upravi zaradi »povoženosti« namerno zamika priklop na obvoznico zahodno nekje na lokacijo garaž ob Falski cesti. Menimo, da za to nimate pravne podlage. To je tudi na prvi pogled z laičnimi očmi popolni nesmisel (Slika 2)!

Slika 1: Tako nekako bi izgledala situacija če bi se držali tega kaj je zapisano v veljavnem krovnem prostorskem načrtu Občine Ruše (OPN).

Slika 2: Tako smo mi razumeli, da bo izgledala celovita ureditev »mikrolokacije«, kot si jo je na hitro zamislila Občina Ruše.

V primeru, da si pravilno razlagamo planirano bodočo celovito ureditev te »mikrolokacije« je to po našem mnenju skregano z vsakim kmečkim razumom, estetiko urbanega prostora, in uporabnostjo urbanega prostora!

4. Z umestitvijo avtobusnega obračališča direktno na traso obvoznice boste izničili lep direktni potek in lepo krivuljo obvoznice na tej lokaciji!

Premikanje oz. korigiranje priključitve obvoznice na zahod (v smeri proti nekdanji tovarni Metalplast), kot to »zelo suhoparno in lahkotno« ter brez vsakršne navedbe podlag v analizah in študijah predlaga občinska uprava Občine Ruše v obrazložitvi ob ponovnem predlogu proračuna v prvem branju za leto 2023, bi popolnoma spremenilo lepo zasnovan direktni potek in blago krivuljo obvoznice v tem delu.

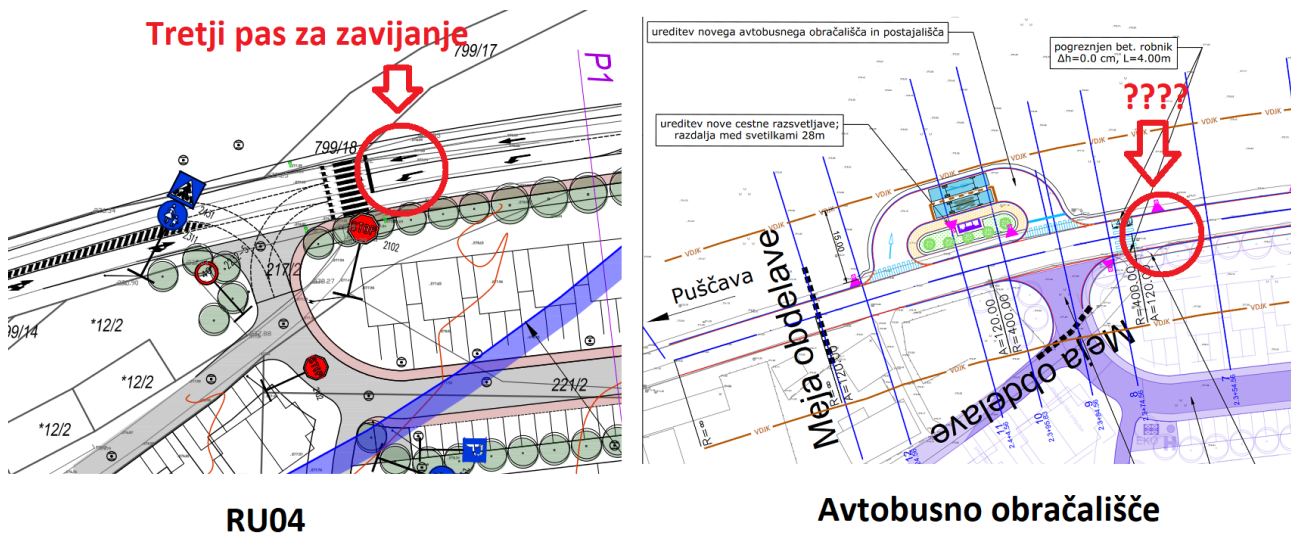
5. Ali bi se lahko zgodilo, da bi izvedba obstoječe trase obvoznice zaradi avtobusnega obračališča postala celo nemogoča?

Po našem mnenju (civilne iniciative) je to najbrž tudi glavni namen umestitve avtobusnega obračališča točno na lokacijo, kjer je v krovnem prostorskem načrtu Občine Ruše umeščena priključitev obstoječe trase zahodnega dela obvoznice na cesto Ruše – Puščava – Lovrenc.

Vsekakor želimo dobiti odgovor na to vprašanje s strani občinske uprave.

6. Z idejnim projektom avtobusnega obračališča ste »povozili« tudi OPPN za bodočo sosesko RU04!

Ob prebiranju dokumentacije dobimo vtis, da projektant sploh ni odprl in pogledal OPPN za sosesko RU04, kaj šele, da bi to upošteval. V projektih za avtobusno obračališče se namreč ni upoštevala prometna ureditev RU04 s tretjim pasom za zavijanje!

Slika 3: Iz načrtov se lepo vidi, da projektant in občinska uprava nista upoštevala niti OPPN za bodočo sosesko RU04 pri projektiranju avtobusnega obračališča.

7. Javno razgrnete idejni projekt za avtobusno obračališče, zraven pa govorite, da bo izgledal drugače!

Prav »frapirani« smo bili, ko smo poslušali razlago ge. Barbare Ajd iz občinske uprave, ki že več desetletij pokriva delovne naloge na področju prostora na Občini Ruše. **Za nekoga s takšnimi izkušnjami bi morala biti razlaga celostne ureditve te mikrolokacije »mačji kašelj«.** Pričakovali smo, da bo razložila tekoče in lahko razumljivo svetnikom in občanom. **Tako pa je s svojim zapletanjem pri razlagi samo potrdila naše razmišljanje, da Občina Ruše na hitro in nepremišljeno umešča avtobusno obračališče.**

Še več, na seji OSOR nam je ga. Barbara Ajd povedala, da bo to obračališče izgledalo drugače!

Koga se tukaj zavaja? Javno se razgrne idejni projekt in ob tem na seji občinskega sveta, v času trajanja te razgrnitve odgovorni za prostor reče, da bo celostna rešitev mikrolokacije zgledala drugače?! Se zavaja Ministrstvo za infrastrukturo, Direkcijo za infrastrukturo RS, javnost?

Ob tem nehote dobimo vtis, da je bila tudi poraba davkoplačevalskih sredstev popolnoma neupravičena?!

8. Dodatna razlaga idejnega projekta na seji OSOR, ki je nihče ni razumel!

Ga. Barbara Ajd je svetnikom Občinskega sveta Občine Ruše razložila, kako bo izgledala »celovita ureditev mikrolokacije«. Na sami seji OSOR ji je že svetnik g. Darko Knez povedal, da **»nič ne razume«.** Ne razumemo tudi mi.

Razlaga, da se bo **»krožišče obvoznice izteklo v avtobusno obračališče«** nam nikakor ni jasna. Tudi iz matematičnega vidika (geometrija) takšna razlaga nima smisla saj se krožišče (krog) ne more izteči v nekaj drugega.

9. Funkcionalnost zamaknjenega krožišča je vprašljiva in slabo premišljena!

Zamik krožišča (proti nekdanji tovarni Metalplast) na katero se priklaplja zahodni del obvoznice Ruše na cesto Ruše – Puščava – Lovrenc je bilo rečeno vprašljiv in izredno slabo premišljen.

10. Količina prometa na relaciji Ruše – Puščava – Lovrenc ni skladna s podatki, ki jih objavlja Ministrstvo za infrastrukturo in Direkcija za infrastrukturo RS.

- a. Količina prometa na relaciji Ruše – Puščava (705) ni v skladu s podatki, ki jih objavlja država.
- b. Uporaba avtomatskega števnege mesta »Selnica« (435) za območje obdelave ni primerno, saj gre za popolnoma drugo prometno smer (Ruše – Selnica). Območje avtobusnega obračališča je na prometni smeri Ruše - Puščava.

- c. Količina ročno preštetega prometa (705) ni v skladu s podatki v idejnem projektu za območje obdelave oz. relacijo Ruše – Puščava.
- d. Vse tri prometne smeri iz Ruš (Ruše – Maribor, Ruše – Selnica, Ruše – Puščava) beležijo upad prometa v obdobju 1997 – 2020.

11. V projektni dokumentaciji ste vsaj 4 krat navedli, da se cesta v bodočo sosesko RU04 premakne za 11m, nikoli pa niste omenili priklopa obstoječe trase obvoznice na cesto Ruše – Puščava – Lovrenc, ki je planirana na isti lokaciji.

Ne razumemo ali gre pri tem za »šlamparijo« ali pa za namerno uničevanje obstoječe trase obvoznice, ki je vrisana v krovni prostorski načrt Občine Ruše (OPN).

12. Za ta idejni projekt ste neupravičeno vzeli za podlago prestavljeno traso obvoznice Ruše

V idejnem projektu se sklicujete na dokumentacijo: »Obvoznica Ruše – 1. faza; nova cestna povezava od Smolnika do regionalne ceste R2-435, odsek 1439 Ruše – Selnica v km 1+675, izdelovalec Cestni inženiring d.o.o., št. projekta 304/17, februar 2019«.

Spomnimo:

- A. Prestavljena trasa obvoznice ni vrisana v krovni prostorski načrt OPN!**
- B. Občina Ruše za to prestavljeno traso obvoznice nima pravno veljavnega in s strani države potrjenega OPPN!**
- C. Za to traso obvoznice še vedno velja prepoved svetnikov Občinskega sveta Občine Ruše, da se ne sme nadaljevati z aktivnostmi v zvezi z njo!**

Traso obvoznice, ki jo ima Občina Ruše vrisano v veljavne prostorske načrte občine ste pa v tej idejni dokumentaciji popolnoma ignorirali!

13. Referenčni avtobus dolžine 12m (ki ste ga navedli kot referenco) ne zmore zaviti v avtobusno obračališče iz vaših načrtov. Obračališče ima dosti premajhen radij.

Ko smo prebirali dokumentacijo je bila ena prvih stvari, ki nam je padla v oči, da globina (širina) obračališča ne ustreza medmestnim avtobusom dolžine 12m kot jih za referenco navaja projektant.

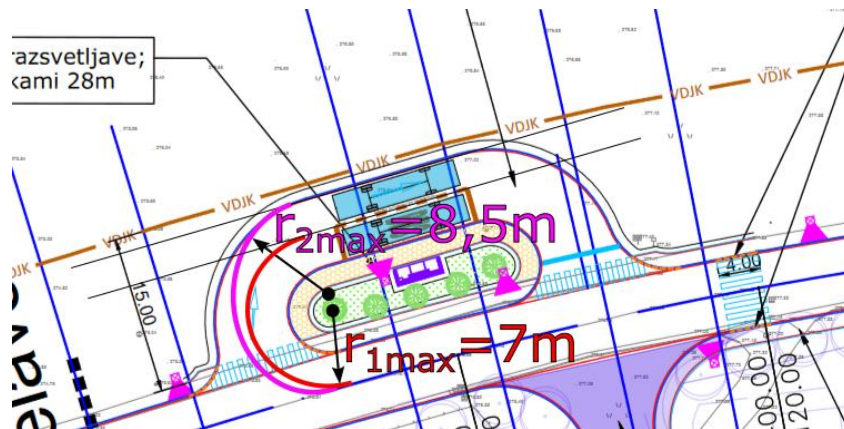
Na žalost se tukaj dobro potrjuje naše opažanje o projektiranju cest v Občini Ruše in naš dobronamerni komentar, da vsak model iz Lego kock pač ni prenosljiv v prakso, še manj pa je v praksi tudi uporaben.

Žalostno dejstvo je, da je isti projektant naredil tudi načrte za prestavljeno traso obvoznice. Naša opažanja o projektiranju te prestavljene trase obvoznice smo povzeli na naši spletni strani.

Projektant, Cestni inženiring d.o.o., ki je projektiral avtobusno obračališče z avtobusno postajo namreč ni niti pomislil ali bo avtobusu sploh uspelo zaviti v to obračališče.

Še bolj žalostno dejstvo pa je, da je Ministrstvo za infrastrukturo oz. Direkcija za infrastrukturo RS takšen idejni načrt tudi potrdila. Podpisal ga je sam direktor za investicije na direkciji!

Da mora to dejstvo ugotoviti »laična javnost« je popolnoma nesprejemljivo.

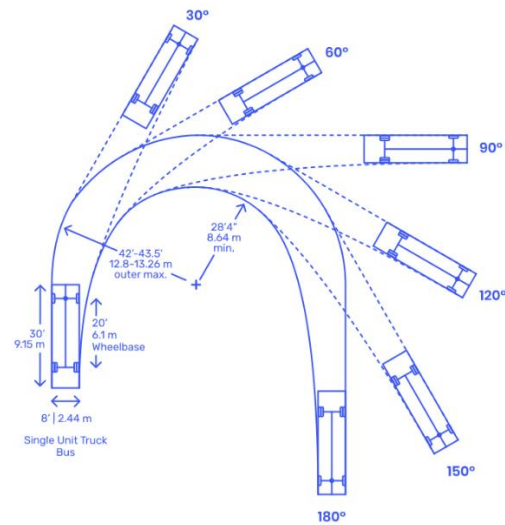
Slika 4: Na sliko iz dokumentacije idejnega projekta avtobusnega obračališča Občine Ruše smo vrisali zunanja polmera maksimalnega obračalnega kroga (r_{1max} in r_{2max}).

Projektant (Cestni inženiring d.o.o.) je sprojektiral maksimalni radij notranjega pasu avtobusnega obračališča $r_{1max}=7m$, maksimalni radij zunanega pasu avtobusnega obračališča pa $r_{2max}=8,5m$.

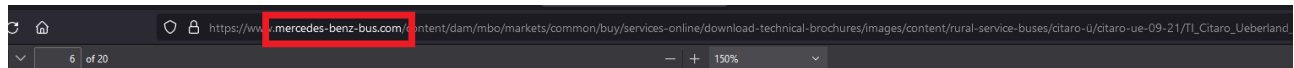
Na sliki 5, je prikazana skica zavijanja avtobusa ali tovornega vozila in maksimalni polmer oz. radij (r_{max}) za avtobus ali tovorno vozilo (po dimenzijah manjše kot omenjeno referenčno vozilo v idejnem projektu avtobusnega obračališča) dimenzije $l=9,15m$ in medosne razdalje $6,1m$. Iz skice je razvidno kakšen bi naj bil maksimalni polmer oz. radij: $r_{max}=12,8m$ do $13,26m$ za ta tip vozila!

V kolikor tej skici slučajno ne boste verjeli smo mi kot laiki vzeli v roke nekaj prospektov za avtobuse, kjer smo našli sledeče podatke za približno 12m dolge avtobuse, kot ste jih vzeli za referenco v idejnem projektu za avtobusno obračališče. Prikazano na sliki 6..

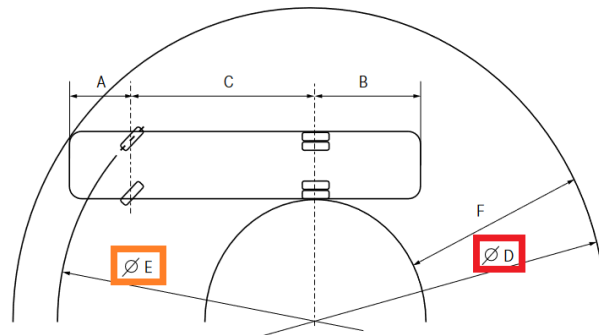
Single-Unit Truck | Bus - 20' WB

Slika 5: Skica obračalnega krog za avtobus ali tovornjak dolžine 9,15m in medosno razdaljo 6,1m.

Turning circle

	Citaro LE Ü, 2 doors	Citaro LE MÜ, 2/3 doors	Citaro Ü, 2 doors
A: Front overhang	2,805 mm	2,805 mm	2,805 mm
B: Rear overhang	3,330 mm	3,430 mm	3,430 mm
C: Wheelbase	6,035 mm	7,052 mm	5,900 mm
D: Minimum turning circle	21,568 mm	24,238 mm	21,214 mm
E: Minimum track circle	17,411 mm	20,078 mm	17,058 mm
F: Swept annular width - minimum turning circle	6,865 mm	7,330 mm	6,803 mm
D: BOKraft turning circle	25,000 mm	25,000 mm	25,000 mm
F: BOKraft swept annular width	5,979 mm	7,089 mm	5,851 mm
F: Maximum permissible swept annular width according to BOKraft	7,200 mm	7,200 mm	7,200 mm

Slika 6: Obračalni premer ($\Phi D = 2 \times r_{max}$) za avtobus Mercedes Benz dolžine 12,17m (Citaro LE Ü - 2 vratni model). Pri tem modelu je polmer oz. radij $r_{max} = 10,784m$. Slika je iz kataloga za avtobuse Mercedes Benz tipa Citaro.

Podobne podatke smo našli tudi v prospektih za avtobuse Iveco, MAN, Volvo, Scania.

Nato pa pogledamo še kaj pravi naša zakonodaja in ne moremo verjeti svojim očem. Ali se projektant ni držal niti zakonodaje na tem področju?

Merodajna vozila	Dimenzije vozila [m]			Zunanji obračalni krog (radij) [m]
	dolžina	širina	višina	
osebni avtomobil	4,70	1,75	1,50	5,80
mali osebni avtomobil	3,80	1,60	1,40	5,30
veliki osebni avtomobil	5,15	1,90	1,60	6,00
enoprostorni osebni avtomobil	4,70	2,10	1,70	5,80
večnamenski osebni avtomobil	5,00	2,10	2,30	6,20
tovorno vozilo				
manjše tovorno vozilo	6,00	2,10	2,30 ²	6,20
dvoosno	8,50	2,50 ³	3,00 ²	9,60
triosno	10,00	2,50 ³	3,00 ²	9,80
tovorno s priklopnikom	16,00	2,50 ³	4,00	12,50
polpriklopnik, vlečno vozilo	16,50	2,50 ³	4,00	12,00
vozilo za odvoz smeti				
dvoosno	7,70	2,50	3,30 ²	
triosno	10,50	2,50	3,30 ²	
gasilsko vozilo	6,80	2,50	2,80 ²	9,25
gasilsko vozilo z lestvijo	12,0	2,50	3,50	10,50
avtobus I	11,00	2,50 ³	2,95	10,25
avtobus II	11,50	2,50 ³	2,95	11,00
medkrajevni avtobus	12,00	2,50 ³	3,10/3,45 ⁴	11,40
zglobni avtobus	18,00	2,50 ³	2,95	12,00
traktor s priklopnikom	9,20	1,80	3,50	4,50

Slika 7: Pravilnik o projektiranju cest RS – Za avtobuse dolžine 12m je zunanji obračalni polmer določen $r_{\max}=11,40\text{m}$.

Projektant je torej uporabil skoraj pet (5!) metrov premajhen radij $r_{1\max}=7\text{m}$ za notranji pas oz. tri (3!) metre premajhen radij $r_{2\max}=8,5\text{m}$ za zunanji pas avtobusnega obračališča!

In kakšni so polmeri obračalnega kroga osebnih avtomobilov. Po pregledu specifikacij različnih avtomobilov smo ugotovili, da se obračalni krogi osebnih avtomobilov gibljejo med 4,5m in 6,1m za kombije pa nekje od 7m do 8m.

Če povzamemo zaključek v tej točki; obračalni polmer oz. radij, ki ga je projektant Cestni inženiring d.o.o. uporabil pri tem avtobusnem obračališču je primeren za uporabo osebnih avtomobilov in kombijev. Nikakor pa ne za uporabo avtobusov!

14. Predlog: Avtobusno obračališče se umesti bolj zahodno (proti nekdanji tovarni Metalplast), na tej lokaciji pa se upošteva zakonodaja Občine Ruše in se uredi krožišče z štirimi uvozi/izvozi ali štirikrako križišče – Falska cesta, obvoznica, soseska RU04.

Predlagamo, da se k upravljanju prostora pristopi s polno mero zdravega razuma. Upošteva naj se tudi estetika urbanega prostora in uporabnost urbanega prostora.

Po našem mnenju je izgled, kot je prikazan na sliki 1 edini v skladu s temi kriteriji.

Povzetek

Že v uvodu smo povedali, da avtobusnega obračališča, ki ste ga zapakirali v projekt križišča za sosesko RU04, na tem mestu sploh ne bi smelo biti! V krovnem prostorskem načrtu je na istem mestu vrisana trasa zahodnega dela obvoznice Ruše!

Z namenom podkrepitve ostalih vidikov neprimernosti tega idejnega projekta pa smo dodali tudi ostale točke, ki morebiti kažejo na diletantski in tudi najbrž povsem neprimeren pristop k projektiranju cest v naši Občini Ruše.

V Občini Ruše živijo arhitekti in tudi profesorji na Fakulteti za Gradbeništvo UM, ki bi najbrž z veseljem podali svoje mnenje o primernosti podvigov Občine Ruše pri planiranju cest, avtobusnih obračališč in avtobusnih postaj. Ali ste jih morda povprašali za njihovo strokovno mnenje? Rušani so tudi osebe, ki celo svojo delovno dobo izdelujejo prometne študije za območja v Sloveniji in širše. Ali ste morda njih povprašali za mnenje o primernosti takšnega avtobusnega obračališča? Ali ste to morda storili v primeru prestavljene trase obvoznice Ruše?

Projektant, Cestni inženiring d.o.o., ki je projektiral avtobusno obračališče z avtobusno postajo (zapakirano v sklopu križišča v sosesko RU04 (?!)) najbrž ni niti pomislil ali bo avtobusu sploh uspelo zaviti v to obračališče?!

Tako smo drago plačali in dobili načrte za obračališče primerno za osebne avtomobile ali kvečjemu za kakšen kombi! Ni pa primerno za osnovni namen – avtobusno obračališče!

Še bolj žalostno dejstvo pa je, da je Ministrstvo za infrastrukturo oz. Direkcija za infrastrukturo RS takšen idejni načrt tudi potrdila. In občinska uprava se po tem na četrti seji OSOR pred svetniki izgovarja na to, da je Direkcija za infrastrukturo RS potrdila načrte in ne pove kdo je bil pobudnik in kakšen je dejanski razlog za prestavitev ceste.

Na mestu je vprašanje, ali je kdo od odgovornih in podpisanih na Direkciji za ceste sploh pogledal idejni projekt in preveril, ali je projektiran v skladu z zakoni in ali je sploh primeren za namen za katerega je predviden (obračališče za avtobuse).

Upamo, da se na Občini Ruše zavedate, da se ceste gradijo za 100 in več let!

S spoštovanjem,

V imenu civilne iniciative

Jasmina Vrečko Rupnik, Gregor Vrečko